

3 Narušená komunikační schopnost

Definice narušené komunikační schopnosti, klasifikace NKS.

Narušená komunikační schopnost (NKS)

= stav, kdy některá rovina (nebo i několik rovin současně) komunikačního procesu působí interferenčně (rušivě) vzhledem ke komunikačnímu záměru jednotlivce (Lechta, 1990).

- NKS se týká:
 - 1) **verbální** stránky jazyka i **neverbální** stránky jazyka
 - 2) **grafické** stránky jazyka i **mluvené** stránky jazyka
 - 3) **receptivní** složky jazyka i **expresivní** složky jazyka

KLASIFIKACE NKS DLE SYMPTOMŮ (Lechta):

1. **Nemluvnost**
 - A) vývojová (vývojová dysfázie)
 - B) získaná a) orgánová (afázie)
 - b) neurotická (mutismus)
2. **Poruchy zvuku řeči**
 - A) palatolálie
 - B) rhinolálie
3. **Poruchy fluence (plynulosti) řeči**
 - A) balbuties (= koktavost)
 - B) tumultus sermonis (= breptavost)
4. **Poruchy artikulace**
 - A) dyslalie
 - B) dysartrie
5. **Poruchy hlasu**
6. **Symptomatické poruchy řeči**
7. **Poruchy grafické podoby řeči (SPU)**
8. **Kombinované poruchy**

KLASIFIKACE Z ČASOVÉHO HLEDISKA:

- prenatalní, perinatální, postnatální

KLASIFIKACE Z HLEDISKA LOKALIZACE:

- genové mutace, aberace (odchylka) chromozomů, vývojové odchylky, orgánová poškození receptorů, poškození CNS (= centrální nervové soustavy), působení nestimulujícího prostředí

KLASIFIKACE DLE STUPNĚ:

- úplná (totální)
- částečná (parciální)
- NKS může **dominovat** nebo být **symptodem** jiného postižení (např. dysartrie u DMO)
- NKS může být **vrozená** nebo **získaná**
- jedinec si postižení **může** nebo nemusí uvědomovat
- NKS se může projevat z hlediska časového (**trvalá** x **přechodná**) nebo příčiny (**orgánová** x **funkční**)